

EPHESUS

Hamadefal

Babior we yael Paulus ngalir Kristianol Ephesus ila metamol ngo ye kapta kofael “Luluwal la yael Deus ... mala yebe hatteyili fengali pangal meka ye foru, le pangal formel wol laeng mo wol talop, iwe ngo Kristus mele yebe yusuwili” (1:10). Mele ila sew hafalpech ngalir mekla lol Deus bo rebe wegdegli luluwal la yael Deus bo rebe sew chog panger yarmat irel yar sew chog mo Jesus Kristus.

Irel mala metamol momol Ephesians ngo yer-amtala tefayal babior le yesa hamdefa kofael yar yarmat be sew chog, le ye sor igegele yael Deus la Temal duwley mekla lol, mo igegele yal ffaho depal ngalir irel mekla molfidir, mo igegele yal chuy mekla molfidir irel Jesus Kristus we Lol. Iwe ngo ye wol sor kofael Promise we ye palleng we yael Deus we sa tugul loh kofal irel Espritu Santus. Iwe ngo irel mala harwowel momol babior le ngo yesa hafalpech ngalir rechokla rebe yawli babior le bo rebe kawraloh yar sew chog mo Kristus le yebe llah mo irel igegele yar memel seral mo seral.

Yor tot hawewel hapatpat le ye teptap bo yebe kawraloh yar sew chog mekla lol Deus irel mala resa dabey Kristus: eklesia ila ye wochog sew holong le Kristus mele chemal; hare ye wochog sew imw le Kristus mele porow la ye mel lal tabdongol mala dayifal le ila mele ye

holu fengali pangal dayif la; hare ye wochog semal fefel, ngo Kristus mele mal la yal hab-ulupoy. Yodla yeramtale ye tefa babior le ye mafiy haradiya la yael Deus irel Kristus, ngo ye holongol ffodloh mo irel metmetael hapatpat kala ye teptap. Pangal formel ngo yesa llah chog mo irel termal hachangcheng la yael Kristus mo maligach mo hachuchuyel fael molfid mo haradiya mo taldagel ladep.

Palpal Meka Yadol Babior Le

Hamadefal 1:1–2

Kristus mo eklesia 1:3—3:21

Molow la ye tefoy irel Kristus 4:1—6:20

Haygul loh 6:21–24

Babior We Yael Paulus Ngilir Kristianol

¹ Babior le ila ye budoh mo irel Paulus le Deus mele ye dipli le yebe mel bo lol Kristus Jesus apostel —

Ngalir mekla lol Deus woal Ephesus le re tugul fael molow le re mel iyang irel yar sew chog mo Kristus Jesus:

² Deus le Temach mo Samol Jesus Kristus rebe fang ngalugmi haradiya mo hopos.

Yolbuwel Nguluch Mo Irel Kristus

³ Sibe kangalu Deus le Temal Samol la yach Jesus Kristus yal hachigchig. Fael mala siya rol sew chog mo Kristus mele yesa holbuwagich le sa fang ngalgich pangal metmetael yolbuwel nguluch mo wol laeng. ⁴ Yodwe ye ted sub faileng le, ngo Deus sa faesul moll yal duwlegich bo gich

lol irel yach sew chog mo Kristus bo sibe santus ngo towe yor derech mo fael metal.

Bo fael mala ye hachang gich ⁵ mele Deus sa faesul hatugulu le irel Jesus Kristus mele yebe faor gich bo gich lol le iye mele ye dipli ngo ye luluwaley. ⁶ Siya hapingpinga Deus irel lepal kkelel hachangcheng la yal ngalgich bo fael kkefang we ye fang ngalgich mo irel mala Lol le ye hachangi! ⁷ Irel molwe cchal Kristus we ye serdiy mo wol krud, mele siya tal iyang le sa chuy fael yach molfid. Ye palleng haradiya la yael Deus, ⁸ le ye palleng lepal mala sa kkewar ngalgich!

Luwul yal repiy mo teram ngo ⁹ Deus ye sa foru mekla ye luluwaley, ngo ye kkewar ngalgich mala iy sa faesul moll yal hatugulu le ye llebag bo yebe hamallo, ngo Kristus mele be foru. ¹⁰ Mala Deus ye luluwaley ila yebe hamallo irel yodla iy, ila be hatteyili fengali pangal mekla ye hasbu, le pangal mekla wol laeng mo wol talop. Iwe ngo Kristus mele be lamli pangal.

¹¹ Pangal formel ngo ye foru le ye wululul mala Deus ye luluwaley ngo ye hatugulu; ngo Deus ye duwlegich bo sibe mel bo lol irel yach sew chog mo Kristus bo fael mekla iy ye luluwaley le yesa faesul hatugulu chog mo irel molwe chapdageldah. ¹² Ila gich rechoka si metamol luglug irel Kristus, ila sibe hapingpinga falmay la yael Deus!

¹³ Iwe ngo hami ha wol mel bo lol Deus irel yodwe ha rongrong hapatpat we ye katos, le ila

Hapatpat Momay we ye hasi ngalugmi molow. Hasa chepar irel Kristus, ngo Deus sa itol hagil la yal uwomi le iy yesa lamlugmi irel yal fang ngalugmi Espritu Santus we ye hatugulu bo yebe fang. ¹⁴ Espritu Santus mele tugulul mala be yoh ngalgich mekla Deus ye hatugulu ngalir lol yarmat. Ngo iy mele ye hatugulu ngalgich le Deus yebe taldir rechokla resa mel bo lol. Siya hapingpinga falmay la yal!

Mepel We Yael Paulus

¹⁵ Ila fal le yodwe chog irongrong ko-fael yal tugul lal dipmi irel Samol Jesus mo hachangcheng la yami ngalir panger mekla lol Deus, ¹⁶ ngo itay ppoloh irel yai kangalu Deus yal hachigchig bo yaglugmi. Ima luluwaley luwul yai mapel ¹⁷ ngo ima dedangro Deus la yael Samol la yach Jesus Kristus, ngo Temal le ye falmay, bo yebe fang ngalugmi Espritu Santus le iy mele be fang ngalugmi repiy ngo ye foru bo habe gola Deus. ¹⁸ Ima dedangro bo yebe hatermahmi bo habe wiri teram la yal bo habe gola ngo ye luglug dipmi irel meka ye ffe sangugmiloh iyang. Ngo ha gola lepal kamdidiyel mekla Deus ye hatugulu bo yebe fang ngalir mekla lol. ¹⁹ Ngo ha gola lepal mala kkamlal le ye yengang uwoch gich rechoka siya chepar. Mala kkamlal le ye yengang uwoch ila ye haffedeg ngal molwe kkamlal we ²⁰ ye teptap irel yodwe ye hamolowa tefali Kristus mo irel maes sala yitli rela gilemra mo irel wol laeng. ²¹ Kristus ila ye tagiyet mo imor tamol kala wol

laeng; iwe ngo mala idal ila ye tagiyet mo imol idel sere mo sere tamol lal faileng le, mo ila bele moch budoh. ²² Deus ye sa itol pangal formel fael mekla pechel Kristus, iwe ngo irel yael Kristus lamli pangal formel, wol iy mele ye tamolu eklesia. ²³ Eklesia ila holongol Kristus le iy mele ye hahofagi fengali pangal formel, ngo iy Kristus mele ye hamallo pangal formel pangal lobos.

2

Wol Miril Maes Ngo Yesa Hola Molow

¹ Muswe ngo ye wochog molwe ha mes bo fael molwe ha te taelenga yalol Deus, ngo ha faor molfid. ² Irel yodla ngo ha dabey wegdeg tayikof ka yar re talop. Ha taelenga yalol yeramtala tamol tayikof le iy mele ye lamlir yalus tayikof la lal laeng. Ila yalus la sa lamlir rechokla rete taelenga yalol Deus. ³ Pangachloh ngo si hafedeg ngalir chog, ngo si foru mekla gich si dipli bo sibe foru. Si foru depel meka holongoch, hare meka luluwal ka yach ye kangalgich bo sibe foru. Iwe ngo gich le si hafedeg ngal pangal yarmat, ila ye tugul le sibe hafohoy bo fael ssong la yael Deus.

⁴ Ngo ligdi bo ffahol ladep la yael Deus ngalgich, ila ye palleng ngo mala changech mo irel ila ye palleng, ⁵ le la yodle sa hafedeg ngal chog molwe siya mes le fael yach tema taelenga yalol Deus, ngo ye wochog molwe Deus ye hamolowa tefaligich mo irel maes le ye wochog Kristus. Deus ye hadorahmi bo fael mala ye momay yal

hagiyeg. ⁶ Irel yach sew chog mo Kristus Jesus mele siya dabey irel molow bo sibe mel irel wol laeng. ⁷ Ye foru mele bo yebe kawraloh lepal kkelel ffaho la yal pangal yad, mo irel hachangcheng la ye kkewar ngalgich mo irel Kristus Jesus. ⁸ Fael momayel hagiyeg la yael Deus mele tugulul ladep la yami yesa foru bo habe daor. Te hami mele ha yangtali sala yoh, bo yela yoh le fael kkefang la yael Deus le ye fang ngalugmi. ⁹ Tor semal hami le yebe habos irel meka bo te hami mele ha yangtali. ¹⁰ Deus mele ye faorgich sala iye sengach. Irel yach sew chog mo Kristus Jesus mele ye hasubgich iyang, bo fael mala sibe ma foru wegdeg kala ye momay le sa faesul hafle bo sibe foru irel yodle si molow.

Siya Sew Chog Irel Kristus

¹¹ Hami rechokla hala subdoh ngo hami Gentiles le Jews rema ffesangu ngalugmi bo “rechokwe rete hagil” ngo ir ila re hagil (mele ila kofael mekla yarmat rema foru ngal holongor) — habe luluwaley chog mokwe wululumi muswe.

¹² Irel yodla ngo hami ha ted sew chog mo Kristus. Hated fidir rechokla Deus sa duwler bo lol, bo ila ha chila yarmetael medaw le tor yigegmi irel bogtag kowe Deus ye fang ngalir mokwe lol le ye budoh mo irel mokwe ye hatugulu ngalir. Ha mel lal faileng le, le tor mele ha yetedah dipmi uwol le be luglug dipmi iyang ngo ha togla Deus.

¹³ Ngo ligdi bo igla hasa sew chog mo Kristus Jesus, ila hami rechokwe ha ddaw tang Deus, ila igla hasa harpa le fael molwe cchal Kristus we ye ser wol krud. ¹⁴ Kristus mele sa hasi ngalgich

hopos mo irel yal forur Jews mo Gentiles rebe sew chog. Yal mes wol krud mele ye hachuyaloh mala ye mel lal deper le ye hamhelar bo rebe tayikof fengal. ¹⁵ Ye hachuyaloh Hatobtob la yar Jews le pangal mekla ye mel iyang le ye sor mekla yarmat rebe foru, mo ikla re towe foru, bo fael mala rebe sew chog mo iy. Iye mele ye foru bo be hasidoh hopos. ¹⁶ Yael mes Kristus woal krud mele ye hachuyaloh mala ye mel lal deper le yema hatayikofa fengalir, ngo iy krud la mele ye foru re sala sew chog, iwe sa hatefalir ngal Deus. ¹⁷ Kristus ye budoh sa foloyu Hapatpat Momay we kofael hopos ngal pangal yarmat — ngalugmi hami Gentiles we ha ddaw tang Deus, mo hami Jews we ha harpa Deus. ¹⁸ Pangachloh Jews mo Gentiles ngo be yoh le Espritu Santus be tiping gich bo sibe loh fael metael mala Temach le fael mekla Kristus yesa foru.

¹⁹ Ila hami Gentiles ila tay hami wasola hare yarmetael medaw. Igla ila hasa mel bo chiler meka lol Deus, ngo ha mel bo chol haleng la yael Deus. ²⁰ Wol ila sangmi bo ha fetlagdah wol dayif we foruyer apostel mo profeta kowe, feas we ye palleng pelal mo irel dayif we ila iy Kristus Jesus. ²¹ Iy mele ye holu fengali imw la, ngo iy mele ye foru yebe pepalengloh bela mel le sew Templum le be santus le imwel Samol. ²² Irel yami rol sew chog mo iy Kristus, ngo wol hami mo ikla sibilis ngo resa forugmi bo yebe mel Espritu Santus la lamliyel Deus iremi.

3

Yael Paulus Yengang Ngalir Gentiles

¹ Ila fal le ngang Paulus le isa kalbus bo fael mala ima yengang ngal Kristus Jesus bo yaglugmi Gentiles mele imemapel ngal Deus iyang. ² Ye tugul bo hami hasa rongrong le momayel yael Deus hagiyege mele yela fang ngalyey yengang le bo ibe foru bo yaglugmi bo habe fel. ³ Deus ye kkewar ngalyey mala iy Samol ye luluwaley bo yebe foru le ye llebag. (Isa moal tefa sugfed mo irel kofael mele lal babior. ⁴ Ngo hare ha yawli molwe iy sa tefa lal babior, ngo habe gola lepal yai medaf irel mala kofael Kristus le ye llebag.) ⁵ Muswe ngo yarmat re togla kofael mele bo ye llebag. Ngo ligdi bo Deus sa kawraloh igla mo irel Espritu Santus ngalir apostel mo profeta kowe re santus. ⁶ Mala ye llebag le sa llah igla ila Hapatpat Momay we yesa foru le be yoh ngalir Gentiles yolbuw kala ma yoh ngalir Jews. Resa mel le resa sew chog irel Jesus Kristus, ngo be yoh ngalir mala Deus ye hatugulu yebe fang ngalir irel Kristus Jesus.

⁷ Kefang la yael Deus mele ye foru bo be mel bo yai yengang folol Hapatpat Momay we. Ye fang ngalyey mo irel mala kkelal le ye yengang uwoy. ⁸ Ngang mele ihartael total mo luwullur panger mekla lol Deus. Iwe ngo Deus sa fang ngalyey yengang le ibe hasiloh Hapatpat Momay we ngalir Gentiles le kofael mmal la yael Kristus le tor hapagol. ⁹ Iwe ngo ihatarmar panger yarmat irel wululul yael Deus yangtali mekla ye

luluwaley yebe foru le ye llebag. Deus le ye hasub pangal formel mele ye yitol chog mala ye luluwaley yebe foru le ye llebag muswe yee, la hola doh raleka ¹⁰ bo fael mala bela raleka ngo angelus kala wol laeng, rebe gola lepal mala repiyel Deus mo irel pangal formel, le rebe gola mo irel eklesia. ¹¹ Deus ye foru mele le ye wululul mekla iy ye faesul luluwaley mo irel mala chapdageldah le ye foru mo irel Kristus Jesus le yach Samol. ¹² Irel yach sew chog mo Kristus mo irel yal tugul depach irel, mele ye taldigich bo be yoh le sibe loh fael metael Deus le ye luglug depach. ¹³ Ila ikekafalpechelmi bo ha towe hatayikela dipmi irel mele isa hafohoy bo yaglugmi. Pangal meka isa hafohoy iyang ngo mmalmi.

Hachangcheng We Yael Kristus

¹⁴ Ila fal le ima hasubgudiy fael metael mala Temach ¹⁵ le pangal idel haleng woal laeng mo wol talop ngo ye budoh mo irel. ¹⁶ Ima dongor ngal Deus le ye palleng mmal la yal irel falmay la yal woal laeng, bo Espritu Santus la lamliyal yebe hakkela lal dipmi, ¹⁷ ngo imemapel bo Kristus yebe mel lal mekla dipmi bo fael mala ye tugul dipmi irel. Imemapel bo hare be yoh le pangal mekla habe ma foru, ngo be chapdah mo irel hachangcheng. ¹⁸ Bo fael mala hami mo panger mekla lol Deus, ngo habe medfagili lepal yal kkel mo pallengel hachangcheng la yael Kristus. ¹⁹ Ila sengal, be yoh le habe gola hachangcheng la yal — towe yoh le habe gola lepal yal hachangugmi.

Habe gola hachangcheng la yael Deus ila ngo habe wochog mala igegel Deus.

²⁰ Deus la ye fang ngalgich mala kkamlal, ila ye palleng mala sa hammal ngalgich le sa ligdiloh lepal mala be yoh le sibe dangro hare si luluwaley. ²¹ Gich rechoka siya mel irel eklesia, mo gich ika siya rol sew chog mo Kristus Jesus sibe hapingpinga Deus le tor siyal! Amen.

4

Wululul Yach La Mel Le Si Sew Chog Holong

¹ Ngang yeramtawe isa kalbus bo fael yai yengang ngal Samol ikekafal, pechelmi bo habe mel chog le be igegel molwe Deus ye kangalugmi habe foru irel yodwe ye ffesangugmi iyang. ² Pangal yad ngo habe ma malulu, ngo ha hatetalohmi, ngo ha hamomayi yami hagiyege. Ha kawraloh lepal yami hachangi semal mo semal irel yami tipngir. ³ Ha yedamgel bo habe sew chog. Espritu Santus sa foru bo habe sew chog irel mala hasa mel luwul hopos. ⁴ Hal sew holong ngo hal semal Espritu Santus, le ye wochog luglug la Deus sa ffesangugmiloh iyang. ⁵ Ye hal semal Samol, hal sew tugul, ngo hal sew baptismus; ⁶ ngo ye hal semal Deus le Temach pangach, ngo iy yach Samol pangachloh. Iy mele Samolel pangal, ngo ye yengang uwoch pangach, ngo ye mel irech pangachloh.

⁷ Semal gich ngo semat kkefang le ye yoh ngali le ye yugugul mala Kristus yesa fang. ⁸ Ye wochog molwe babior we ye santus ye sor bo,

“Irel yodwe ye bidah irel loboswe ye hartael tagiyet,
 ngo ye cholop rechokla ye hasir;
 ye holbuwar panger yarmat.”

⁹ Meda fal mele “ye bidah”? Fael mele ila metamo ngo ye bidiy fael yayulol. ¹⁰ Yeramtala ye bidiy, ila wol iy chog mele ye bidah welbuw, bo be pangal lal laeng ngo ye mel iyang. ¹¹ Iy mele ye “holbuwar panger yarmat”; ye duwler tot bo rebe mel bo apostel, ngo tot rebe mel bo profeta, ngo tot rebe foloyu Hapatpat Momay we, ngo sibis re mel bo pastor mo sensey. ¹² Ye foru mele bo be hafler panger mekla lol Deus irel yengang la yar Kristiano, bo be hakkela eklesia le ila mele holongol Kristus. ¹³ Ila pangachloh ngo si bele rol sew chog irel yach tugul mo yach medaf irel mala lol Deus; si bele doh irel yach tugul le si bele wochog rechokla resa doh, ngo si bele tappel Kristus irel mala si luglug ngal Deus. ¹⁴ Iwe ngo si towol mel le sibe wululur yalwich kowe, le si dedabey fedaley hatobtob mo yang le ye kekasi fedalegich pangal lobos le be tagul loh iyang, le ila mala foloy kala yar rechokla rema kacheprar yarmat, le rema mekadar yarmat bo rebe foru mekla ye tafel. ¹⁵ Sibe kapta mekla ye katos luwul hachangcheng bo si bela doh, ngo ye tugul le sibe fahol dah sibe sew chog mo Kristus le iy mele tamol eklesia. ¹⁶ Iy mele ye lamli pangal madpil holong kala ye ttey fengal sala sew chog holong. Ngo pangal haholhol kala ye mel irel holong la, ngo ye tipingi be mmwach fengal. Iwe ngo bela pangal lobos mo wol holong we ngo

ye fel yal yengang, ila ngo be pallengdah holong we luwul hachangcheng.

Molow La Ye Tefoy Irel Kristus

¹⁷ Fael mala idel Samol ngo ibe hatobtob ngalugmi: ha towe dabey mekla wegdigir rechokla re togla Deus le tor loh pelal mekla re luluwaley ¹⁸ ngo luluwal kala yar ila ye mel luwul ruchupung. Ye ted yoh ngalir molow la Deus yema fang bo tor mele re gola, ngo tor mele re dipli bo rebe gola. ¹⁹ Iwe ngo re tay gola maa; resa itol chog deper irel meka ye tayikof, ngo pangal metmetal tayikof ngo re foru le re tay gola fechel.

²⁰ Ngo te iye sengal mala hami ha gola le kofael Kristus! ²¹ Hasa rongrong kofal, iwe ngo mala hami re dabeyal, ila hasa gola mala ye katos le ye mel irel Jesus. ²² Ila ha ligdi mekla faesul yigegmi le ye tayikof le ha mel iyang — mekla faesul yigegmi, ila ye hatayikofahmi irel mekla dipmi le ma kacheprahmi. ²³ Habe hatefoyu tefali mekla bullumi mo yami luluwal. ²⁴ Iwe ngo habe hatefoyu tefalugmi bo habe wochog semal yarmat le sa tefoy tefael le Deus ye foru bo yebe wochog iy. Ila ngo be llah le ha dabey chog hapatpat la ye katos le ye budoh mo irel Deus. ²⁵ Ila mwala kachepar! Panger yarmat ngo rebe ma katos ngalir Kristiano kala choluwar, bo fael mala sa pangach ngo siya mel le madpil mala holongol Kristus. ²⁶ Hare ha hala ssong, ngo ha towe dabey depel ssong kala yami

bo de hasugmiloh luwul molfid, ngo ha towe hamwachu yami ssong lal lluyel loh seral. ²⁷ Ha hafalli bo Moniyan de hasugmiloh luwul molfid. ²⁸ Semal le ye ma to peraf, ila ye momay le be ppoloh mo irel peraf, bo be chapiy yal yengang bo be yoh ngali salpiy mo irel yengang la yal le ye momay, bo be yoh le yebe tipingir mael hafohoy. ²⁹ Ha towe ma tapeli hapatpat kala ye tayikof. Ha kapta chog hapatpat ka yor pelal, le tappel hapatpat kala ye momay ngalir yarmat, ngo ma tipingir yarmat irel mekla re temmal iyang. Ila ngo pangal mekla habe sor ngo be momay ngalir rechokla re rongrong. ³⁰ Ha towe hatayikofa depel Espritu Santus la lamliyel Deus, bo Espritu Santus ila hagilel mala Deus sa lamlugmi. Ila mala tugulul le ye mel seral le bela hola ngo Deus ye be taldugmi. ³¹ Mwala haffobder mo rasim mo hasong. Ha towol ma ttawul ngal semal luwul yami ssong, hare ha hapatpat tayikofloh irel semal! Ha towol ma hafobdiri semal. ³² Habe far malulu ngo ha hamomayi fengali yami hagiyege, ngo ha hachuya mo lal yami luluwal tayikof kala semal ye foru ngalugmi le be wochog yael Deus hachuya mo lal yal luluwal tayikof kala hami ha foru, Kristus mele ye foru le be yoh mele.

5

Yach Mel Luwul Teram

¹ Habe yedamgel habe wochog Deus bo fael mala hasa mel bo lol le ye hachangugmi. ² Habe foru le hachangcheng mele ye be lamli igegel

yami mel le be wochog Kristus le ye hachang gich, ngo ye fangloh yal ngas bo yagilgich, le ye wochog sew maligach le ye momay boll ngo ye fel depel Deus iyang.

³ Irel mala hasa mel bo lol Deus ngo ye tafel le habe ttey fengal ngo hasa kapta kofael fforol maltemay, hare kofael chehaw. ⁴ Iwe ngo ye wol tafel le habe hapatpat tayikof, hare ha yalol buch hare ha yawtemay. Habe far kangalu Deus yal hachigchig irel mekla yesa foru ngalugmi. ⁵ Habe hatugulu mo lal dipmi le tor semal le ye buchul lipich, hare yetoa yawtemay, hare ye chehaw (chehaw ila igegel chog molwe sima mapel ngal todeb) le be yor mmales mo irel mala Lamliyel Kristus mo Deus.

⁶ Ha hafalli bo semal de kacheprahmi irel hapatpat kala ye kachepar. Deus ye ssong ngalir rechokla rete taelenga yalol le fael meka. ⁷ Ila ha towe daber tappel rechoka iye senger. ⁸ Hami mwo ngo ha wol mel luwul ruchopung, ngo la yodwe hasa mel bo lol Deus ngo hasa mel luwul teram. Ila habe dabey mekla wegdir rechokla re mel luwul teram. ⁹ Pangal metmetael meka ye momay, mo meka ye bung, mo meka ye katos, ngo ye budoh mo irel teram. ¹⁰ Ha yedangel bo habe gola mele ye fel depel Samol iyang. ¹¹ Ha towe dabey wegdeg kala tor pelal le yarmat rema foru le luwul rochupung mele ye lamli. Habe far kawraloh bo yarmat rebe wiriy. ¹² Ye kkel yal hamama le sibe kapta kofael mekla rema foru irel yod kala yarmat re tuwirir. ¹³ Yodla bela

pangal formel ngo sa buyoy lal teram, ngo bele llahloh mekla holongol wegdir; ¹⁴ bo te tugul mele be llahloh lal teram ngo bele mel bo teram. Ila fal we re sor bo,

“Mmat gel yeramtala ho masor, molow tefael mo irel maes ngo mala werel Kristus be werdiy uwom.”

¹⁵ Ila ha itol dipmi irel yami wegdeg. Ha towe wululur rechokla tor mele re gula, bo habe far wochog rechokla resa repiy. ¹⁶ Pangal yad ngo habe yengang ngal yallap la ye momay bo resa tayikof yarmetael fael mwole. ¹⁷ Ha towe wegdegel buch. Ha yedangel bo habe gola mele Samol ye dipli bo habe foru.

¹⁸ Ha towe ma yul wine le be cholop bo yede hatayikofahmi. Ha mel le Espritu Santus mele be lamlugmi. ¹⁹ Habe ma kapatpat fengal le habe ma tapeli hapatpat kowe ye mel irel Psalms mo ton ka ye santus; ha ton ngal Samol le habe kapingpinga mo lal yami luluwal mo lal dipmi. ²⁰ Fael mala idel Samol Jesus Kristus, ngo pangal yad ngo habe ma kangalu Deus le Temach yal hachigchig irel pangal formel.

Mal Mo Fefel Kala Re Habulupoy

²¹ Ha taelenga fengali yalomi bo yagel mala ha hasrowu Kristus.

²² Hami fefel, ha taelenga yalor mal kala yami habulupoy le be wochog yami taelenga yalol Samol. ²³ Bo mal we ila ye lamli fefel we ril le ye wochog yael Kristus lamli eklesia; ngo Kristus mele Demerel eklesia, le ila mele

holongol Kristus. ²⁴ Ifa fefel rebe taelenga yalor mal kala rir le be wochog yael eklesia taelenga yalol Kristus.

²⁵ Hami mal, ha hachangir fefel kala rimi le be wochog yael Kristus hachangi eklesia ngo ye fangloh yal ngas bo yagli. ²⁶ Ye foru mele bo be fang eklesia ngal Deus mo wol miril mala sa tefoy tefael irel baptismus. Ye foru mele irel yal foloyu Hapatpat Momay we. ²⁷ Ila ngo be yoh le be kawraloh eklesia la ye kamdidiy — yebe tefoy ngo tor derel, ngo towe yor sugfed mo iyang le be bbol, ngo tor mele be machey mo iyang. ²⁸ Mal ila ye momay le rebe hachangir fefel kala rir le be wochog yar hachangi holonger. Semal mal le be hachangi ril ngo iy ye wol hachangi iy llufulyal. ²⁹ (Tor semal le yema hafobdiri holongol. Yema far hammale ngo ye hafali, le ye wochog yael Kristus ma hammale eklesia ³⁰ bo gich madpil mala holongol.) ³¹ Ye wochog molwe babior we ye santus ye sor bo, “Ila fal le semal mal be ligdi temal mo sil sala chungali fefel la ril bo rebe sew chog.” ³² Ye katos pedal hapatpat le babior we ye santus sa kawraloh, le ngang imedaf iyang le ye kapta kofael Kristus mo eklesia. ³³ Iwe ngo ye wol kapta kofmi: panger mal ngo rebe hachangir fefel kala rir, ngo panger fefel ngo rebe hasrowur mal kala rir.

6

Yalwich Mo Mekla Wulutugur

¹ Hami yalwich, ha taelenga yalor wulutugmi bo ila sengal wegdegel Kristiano, bo iye mele ye fel habe foru. ² “Ha hasrowu silmi mo tammi” iye mele metamol hatobtob le ye hatugulu bo yor momay le be holar rechokla re taelenga le ye sor bo: ³ “Ila ngo hare pangal mekla ye momay ngo be holahmi ngo be ssulay yami mel wol talop.”

⁴ Hami wulutugur yalwich, ha towe foru ngal lomi mekla rebe ssong iyang. Habe hafohlar ngo ha harepiyar irel mekla wegdegel mo folol Kristiano.

Slaves Mo Masta

⁵ Hami slave, ha taelenga yalol yami masta ngo ha hasrowur; ha foru le be ila wey mo lal dipmi le be wochog yami foru mekla Kristus ye sor. ⁶ Ha towe foru mele irel chog yodla re wurugmi bo fael mala be fel deper ngalugmi, ha foru mekla Deus ye dipli le be ila wey mo lal yami luluwal bo fael mala hami lal Kristus slave. ⁷ Ha foru yengang kala yami slave le habe rraey iyang, le ye wochog mala Samol mele ha yengang ngali, ngo te yarmat chog. ⁸ Ha towe maligili le Samol ye be fang paliyer panger yarmat irel yengang kala yar le ye momay, le te tugul hare ir slave hare te ir.

⁹ Iwe ngo hami masta, be ila sengal mele habe for ngal slave kala lomi ngo sa mwala yami harusmeser. Ha towe maligili le hami mo slave kala yami, ngo semal chog masta le ye

6:1 Col 3:20 **6:2** 6:2–3; Ex 20:12; Dt 5:16 **6:4** Col 3:21
6:5 6:5–8; Col 3:22–25

yusuwulugmi le ye mel wol laeng, ngo ye hafedeg chog igegel yal hatugulu kofer yarmat.

Kristiano Rebe Fedeg Ngal Tayikof

¹⁰ Hartael mala ibe sor ila iye sengal: ha foru bo habe kkel irel mala kkamlal Samol irel mala hasa sew chog mo Samol. ¹¹ Ha yetedah pangal lital fedeg kala yami uwomi le Samol mele ye fang ngalugmi, bo be yoh le habe palili kachepar kala yael Moniyan. ¹² Gich ila site fefedeg ngalir yarmat, bo si fefedeg ngalir moniyan ka re tayikof le re mel lal laeng, fael mwoka si mel iyang le ye wochog bo si mel luwul ruchupung. ¹³ Ila ha hasi litael fedeg kala yael Deus igla! Ila ngo yodla bela budoh tayikof ngo habe kkel mo imor rechokla rebe fedeg ngalugmi.

¹⁴ Ila habe faesul hafelfel chog le mekla ye katos mele be mel bo taermi le be ffordah lochochomi, ngo mekla ye bung le hama foru mele be mel bo piltami le be mel lal mekla chewawal wubmi. ¹⁵ Iwe ngo yami bwela ila mala hasa fel le habe foloyu Hapatpat Momay we kofael hapos. ¹⁶ Pangal yad ngo habe ma hasi yami tugul bo piltami; ila mala be yoh le habe gulu ngal bbulul hasik la Moniyan yema hasikkiloh. ¹⁷ Hasa hasi molow la Deus ye fang bo be mel le yami cholfach, ngo mala pedal yalol Deus, bele mel le seyay sayden le Espritu Santus ye fang ngalugmi. ¹⁸ Ha foru pangal meka luwul yami mapel habe hafaefel pechey Deus bo yebe tupungugmi. Pangal yad le habe mapel ngo

habe mapel le wululul mala Espritu Santus ye kangalugmi. Ila fal le ha towe hamaluyahmiloh iyang, pangal yad ngo habe hasi yar mapel mekla lol Deus. ¹⁹ Ngo hasa wol ma mapelayey bo be yoh le Deus be kangaluyey mele ibe kapta irel yodla ibe fel le ibe kaptapat. Ila ngo be yoh le ibe kapatpat le itowol motog, ngo iforu bo yarmat rebe gola mala ir re togla muswe le kofael Hapatpat Momay we. ²⁰ Isa mel bo metael Jesus Kristus le fael Hapatpat Momay we, le ila mwo imel lal kalbus igla. Ha mapelayey bo itowe motog le ibe kapta iy Hapatpat Momay we. Ila sengal mala faesul tugul ibe foru.

Hartael Habong

²¹ Tychicus we bisich le ye chang ngo ye itol depal irel yengang kala yael Samol mele be kangalugmi kofay bo habe gola meka iy foforu. ²² Ila fal le ifangwey iy iremi iyang bo yebe kangalugmi kofmem pangamemloh ngo ye haklela dipmi.

²³ Imemapel bo Deus le Temach mo Samol Jesus Kristus rebe fang ngalir panger mekla bisich hopos mo hachangcheng mo tugulul ladep.

²⁴ Imemapel bo Deus yebe momay yal hagiweg ngalir rechokla re hachangi Samol la yach Jesus Kristus pangal yodol. Amen.

Bogtag we ye Tefoy
The New Testament in the Ulithian language of the
Federated States of Micronesia

Copyright © 1995 Bible Society of Micronesia

Language: Ulithian

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-02-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

aa6104d5-dd9d-56ad-899f-74d8b5a3a837